

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Lingua e literatura castelá e a súa didáctica		Código	652G02017
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Carballal Miñan, Patricia	Correo electrónico	patricia.carballal@udc.es	
Profesorado	Carballal Miñan, Patricia	Correo electrónico	patricia.carballal@udc.es	
Web	http://www.educacion.udc.es/			
Descripción xeral	<ol style="list-style-type: none">Desenvolvemento das competencias en expresión oral, lectura e escritura en lingua castelá. Coñecemento e dominio de técnicas de expresión oral e escrita.Características da aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.Desenvolvemento e avaliación de contidos curriculares de lingua castelá a través dos recursos didácticos axeitados.Adquisición de formación literaria e de coñecementos básicos de Literatura Castelá.Panorámica actual da Literatura Infantil e Xuvenil en lingua castelá.Literatura e aprendizaxe lingüística. A utilización escolar dos diferentes xéneros literarios e doutros textos. A biblioteca na aula.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Adquirir formación literaria e coñecer a literatura infantil.		A44	B21 B22 C8
Coñecer o currículo escolar das linguas e a literatura.		A45 A50	B23 B24 B25
Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.		A43 A46 A47 A49	B9 B10 B11 C2
Fomentar a lectura e animar a escribir.		A48 A51	C3
Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes aos estudiantes.		A52	
Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.			B7
Capacidade para elaborar discursos coherentes e organizados lóxicamente.			B8
Capacidade para utilizar diversas fontes de información, seleccionar, analizar, sintetizar e extraer ideas importantes e xestionar a información.			B15
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.			C1

Contidos	
Temas	Subtemas

Tema 1. Didáctica da literatura.	1. Que é a literatura? 2. A literatura como feito artístico. 3. Paradigmas teóricos da educación literaria. A competencia literaria e as destrezas lingüísticas. 4. O currículum de Lingua e literatura castelá en Educación Primaria.
Tema 2. A literatura infantil e xuvenil.	1. Breve panorama da LIX universal. 2. A LIX en lingua castelá.
Tema 3. Didáctica da poesía.	1. A poesía. 2. A poesía e o alumnado de Educación Primaria. 3. O cancioneiro infantil tradicional: características, xéneros, funcións e temas. 4. A escritura creativa e a didáctica da poesía nas aulas de Educación Primaria.
Tema 4. Didáctica da narración.	1. A narrativa. 2. Elementos da narración. 3. Xéneros narrativos. 4. O conto literario e o conto tradicional. 5. Apuntes sobre a historia do conto tradicional. 6. O conto tradicional na aula: Gianni Rodari e Vladimir Propp. 7. A escritura creativa e a didáctica da narración nas aulas de Educación Primaria. 8. O conto contado.
Tema 5. Didáctica do teatro	1. Apuntes sobre a historia da arte escénica. 2. O texto dramático: texto literario e texto espectacular. 3. Elementos da ficción dramática. 4. O teatro escolar e a dramatización como recursos educativos.
Tema 6. Bibliotecas e animación á lectura.	1. A biblioteca escolar. 2. A biblioteca de aula. 3. Animación á lectura dende as bibliotecas escolares.
Tema 7. Lingua e literatura.	1. As habilidades lingüísticas a través da literatura. 2. Técnicas de expresión oral e escrita a través dos textos literarios: ler, escribir, narrar, recitar e contar. 3. A aprendizaxe da lingua e da literatura en contextos multilingües.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A43 A44 A45 A46 A47 A48 A49 A50 A52 B11 B15 B21 B23 B24 B25 C2 C3	10	0	10
Traballos tutelados	A44 A45 A47 A48 A51 A52 B7 B8 B9 B10 B15 B22 C1 C8	10	10	20
Presentación oral	A52 B7 B8 B15 C1	1	13	14
Proba obxectiva	A44 A45 A47 A52 B7 B8 B15 C1	3	85	88
Lecturas	A44 A45 A47 A48 B15	15	0	15
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Análise de fontes documentais	Achegamento crítico a distintos textos que se proporán nas aulas
Traballos tutelados	Realización dun ou varios traballos relacionados tanto coa recepción e crítica textual como a recepción e comentario lingüístico-literario, así como, por outra parte, elaboración de unidades didácticas referidas a calquier aspecto dos tratados no programa docente
Presentación oral	Dado o futuro profesional do alumnado, cómpre realizar presentacións orais e relatorios sobre calquera texto e/ou aspecto anteriormente propostos.
Proba obxectiva	O alumnado contará cun exame en xuño con data marcada pola Xunta de Faculdade. Se non superase o curso contará tamén coa oportunidade de xullo.
Lecturas	Os alumnos e alumnas deberán achegarse a un corpo bibliográfico previamente indicado nas aulas. Este será obxecto de diversos tratamentos críticos e discusións no espazo da aula.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Análise de fontes documentais	A atención personalizada ao alumnado consistirá na selección bibliográfica, na dirección dos traballos titorizados e na súa corrección. Así mesmo, a profesora estará dispoñible no horario de titorías sinalado.
Traballos tutelados	
Presentación oral	
Proba obxectiva	
Lecturas	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A44 A45 A47 A48 A51 A52 B7 B8 B9 B10 B15 B22 C1 C8	Ao longo do curso os alumnos e alumnas deberán realizar un traballo en grupo.	30
Presentación oral	A52 B7 B8 B15 C1	Debido á realidade profesional que lles agarda aos alumnos e alumnas, daranse moita importancia tanto ás intervencións na aula como ás presentacións orais (que formarán sempre unha parte esencial dos traballos titorizados).	10
Proba obxectiva	A44 A45 A47 A52 B7 B8 B15 C1	Haberá unha proba en xuño coa que se avaliarán os obxectivos acadados polo alumnado durante o curso.	60

Observacións avaliação
Os alumnos e alumnas presenciais (é dicir, aqueles que asistan a un 80% das clases), para superar a materia na oportunidade de xuño, deberán obter unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10 tanto no traballo tutelado como na proba obxectiva. Cunha nota inferior en calquera das dúas partes non superarán a materia e deberán presentarse á oportunidade de xullo para ser avaliados da parte que non superaran na convocatoria anterior.
Os alumnos non presenciais (aqueles que falten a más dun 20% das clases) serán avaliados na oportunidade de xuño soamente mediante a proba obxectiva. Esta podera ser, en algúns aspectos, diferente á que realizarán os alumnos e alumnas presenciais.

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>- Pelegrín, A. (1996). La flor de la maravilla. Juegos, recreos, retahílas.. Madrid: Fundación. Germán Sánchez Ruipérez</p> <p>- García Carcedo, P. (2011). Educación Literaria y Escritura Creativa. Granada: GEU</p> <p>- Ortiz, E. (2009). Contar con los cuentos. Guadalajara: Palabras del candil</p> <p>- Motos, T. (1996). Juegos creativos de lenguaje. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela</p> <p>- Prado Díez, D. (1996). Técnicas creativas y lenguaje total . Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela</p> <p>- Atero Burgos, V. (2010). Retahílas y canciones infantiles. Patrimonio oral de la provincia de Cádiz. Cádiz: Universidad de Cádiz</p> <p>- Moreno, V. (1998). Va de poesía. Navarra: Pamilela</p> <p>- Moreno, Víctor (1996). Escritura imaginativa. Abecedario de la escritura. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela</p> <p>- Tejerina Lobo. (). Algunas consideraciones pedagógicas sobre la poesía. http://www.biblioteca.org.ar/libros/132273.pdf</p> <p>- Besora, R. (1992). Aproximación a la poesía a través del juego. Papeles de literatura infantil, núm. 15, pp. 3-12</p> <p>- Badia, D. & Vilà, M. (2000). Juegos de expresión oral y escrita. Barcelona: Graó</p> <p>- Morilla, L. e Hohan, S. A. (1999). Hacer escribir a los niños. La metodología del taller de escritura y consignas prácticas para incentivar el mundo creativo y novelesco de los niños. Barcelona: Grafein</p> <p>- Rodari, G. (2004). Juegos de fantasía. Zaragoza: Edelvives</p> <p>- Díaz Plaja, Ana; G. Bordóns (2006). Enseñar literatura en secundaria La formación de lectores críticos, motivados y cultos. Barcelona: Graó</p> <p>- Anderson Imbert, E. (1996). Teoría y técnica del cuento. Barcelona: Ariel</p> <p>- Cone Bryant, S. (1999). El arte de contar cuentos. Barcelona: Biblaria</p> <p>- Couto Palmeiro, V; Lamapereira, e Vieites, M. (1992). Práctica teatral na escola. Vigo: Ir Indo</p> <p>- Fortún, E. (2003). El arte de contar cuentos a los niños. Sevilla: Espuela de Plata</p> <p>- Pelegrín, A. (1996). La flor de la maravilla. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez</p> <p>- Rodari, G. (1991). Gramática de la fantasía. Introducción al arte de contar historias. Barcelona: Aliorna</p> <p>- Sobrino Freire, I. (2012). O Obradoiro de contacontos na titulación de Educación Infantil. Didáctica de la Lengua y la Literatura: experiencias de innovación docente en la universidad. Barcelona: Universidad de Barcelona</p> <p>- Noia Campos, C. (2002). Contos galegos de tradición oral. Vigo : NigraTrea</p> <p>- Cerrillo, P. (2013). Canon Literario, Canon escolar, canon oculto. Cuaderns de Filología. Estudis literaris, XVIII. pp. 17-13</p> <p>- Lluch, G. et alii. (2010). Las lecturas de los jóvenes. Barcelona: Anthropos</p> <p>- Machado, A. Mª. (2002). Lectura, escuela y creación literaria. Salamanca: Anaya</p> <p>- Zipes, J. (2012). El irresistible cuento de hadas. Buenos Aires: Fondo de cultura económica</p> <p>- Zumthor, P. (1991). Introducción a la poesía oral. Madrid: Taurus</p> <p>- Garralón, A. (2005). Historia portátil de la literatura infantil. Salamanca: Anaya</p> <p>- Colomer, T. (2010). Introducción a la literatura infantil y juvenil actual. Madrid: Síntesis</p> <p>- Colomer, T. (2010). La evolución de la literatura infantil y juvenil en España. Ibby</p> <p>- García Padrino, J. (1992). Libros y literatura para niños en la España contemporánea. Revista interuniversitaria de formación del profesorado, 18, pp 302-3013.</p> <p>
</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacions

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Literatura infantil e xuvenil e a súa didáctica/652G02029

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Teoría da educación/652G02001

Socioloxía da educación/652G02004

Materias que continúan o temario

Lingua castelá e a súa didáctica/652G02010

Literatura infantil e xuvenil e a súa didáctica/652G02029

Observacións

A asistencia regular ás aulas dará ao alumno ou alumna o dereito de realizar os traballos titorizados. Se o alumno ou alumna non cumpre con este requisito de asistencia (é dicir, falta máis dun 20% das horas) será avaliado unicamente mediante a proba obxectiva fixada en xuño pola xunta de facultade. En ningún caso se permitirá o plaxio. De ser detectado en calquera traballo, exame ou outro documento entregado á profesora, este será avaliado directamente cun 0 (nunha escala do 0 ao 10). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar o respecto e a igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías